

การพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี เพื่อยกระดับ
สมรรถนะวิชาชีพและสร้างศักยภาพสู่การเป็นผู้ประกอบการ
The Development of Outcome-Based Vocational Curriculum Strategies
in Pattani Province to Enhance Professional Competencies and Build
Entrepreneurial Potential

ฮะฟีซุดดีน เจมะ¹

Hafizuddin Jeme

¹รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกปัตตานี

Deputy Director of Kanaratthani Pattani Technical College

Corresponding Author e-mail: Hafizuddin9644@gmail.com

Received: 2023-11-07 Revised: 2023-12-18 Accepted: 2023-12-20

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งมุ่งเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพและเพิ่มศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงศึกษารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลลัพธ์เพื่อยกระดับทักษะวิชาชีพการวิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) กับผู้บริหาร ครู และผู้ประกอบการ เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและความท้าทายที่พบ นอกจากนี้ ยังมีการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับนักเรียนและครู เพื่อหารือเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานีมีความซับซ้อน โดยมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตรแบ่งออกเป็นจุดแข็ง เช่น ความรู้และประสบการณ์ของครู และความสามารถในการปรับปรุงหลักสูตร และจุดอ่อน เช่น การขาดการฝึกอบรมสำหรับครู และการขาดความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นอกจากนี้ ยังมีโอกาสจากตลาดแรงงานที่มีความต้องการสูงและนโยบายสนับสนุนการพัฒนา ในขณะที่อุปสรรคได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานกลยุทธ์ในการพัฒนาหลักสูตรที่เสนอ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรที่ยั่งยืนตามแนวทาง Outcome-Based Education (OBE) การพัฒนาทักษะของครู และการเพิ่มความยืดหยุ่นของหลักสูตร เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความท้าทายและบริบทเฉพาะของพื้นที่จังหวัดปัตตานี

คำสำคัญ (Keywords): กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตรเน้นผลลัพธ์; หลักสูตรอาชีวศึกษา; การเป็นผู้ประกอบการ

Abstract

This study aims to analyze factors affecting the development of outcome-based vocational curriculum strategies in Pattani Province, focusing on enhancing professional competencies and entrepreneurial potential. It also examines the design of outcome-based curriculum strategies intended to elevate vocational skills. The research employed in-depth interviews with administrators, teachers, and entrepreneurs to gather qualitative data on curriculum development and the challenges faced. Additionally, focus group discussions were conducted with students and teachers to discuss learning experiences and suggestions for curriculum improvement. The study's findings indicate that developing an outcome-based vocational curriculum in Pattani is complex, with influential factors categorized into strengths, such as teachers' knowledge and experience and the ability to update the curriculum, and weaknesses, such as a lack of teacher training and insufficient stakeholder collaboration. Opportunities include high demand in the labor market and supportive development policies, while obstacles consist of labor market fluctuations and infrastructure limitations. The proposed curriculum development strategies include establishing a sustainable curriculum based on Outcome-Based Education (OBE), enhancing teacher skills, and increasing curriculum flexibility to address the challenges and specific contexts of Pattani Province.

Keywords: Outcome-Based Curriculum Development Strategies; Vocational Curriculum; Entrepreneurship

บทนำ (Introduction)

การพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานีเกิดจากความจำเป็นในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่ตลาดแรงงานเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในระดับชาติและภูมิภาคอาเซียน ข้อมูลปัจจุบันระบุว่าหลักสูตรอาชีวศึกษายังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนอาชีวศึกษาในพื้นที่ขาดทักษะและสมรรถนะที่ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรม สาเหตุมาจากหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (Choo & Wong, 2020; Korkmaz & Yalcin, 2019)

ในขณะเดียวกัน อุตสาหกรรมในภาคใต้ของประเทศไทยกำลังประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะเฉพาะทาง ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจภูมิภาค การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์จึงกลายเป็นกลยุทธ์สำคัญที่สามารถสร้างโอกาสให้กับนักเรียนได้มีทักษะที่ตรงกับความต้องการของตลาด พร้อมทั้งส่งเสริมให้พวกเขามีศักยภาพในการเป็น

ผู้ประกอบการ (Sánchez & Otero, 2020; Awan & Javed, 2018) ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรที่สนับสนุนแนวทางนี้ เช่น ทฤษฎีของ Tyler (1949) เน้นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ขณะที่ Taba (1962) เสนอว่าควรวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและตลาดเพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความเป็นจริง นอกจากนี้ Beauchamp (1981) ยังเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการออกแบบหลักสูตร เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและอุตสาหกรรม

แนวคิด Outcome-Based Education (OBE) หรือการศึกษาเชิงผลลัพธ์ มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่วัดผลตามเกณฑ์ที่ชัดเจน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน (Harden & Sowden, 2016) งานวิจัยของ Sánchez & Otero (2020) ยังชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรที่มุ่งเน้นสมรรถนะช่วยเพิ่มโอกาสในการจ้างงาน โดยเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการประกอบอาชีพใหม่ๆ ที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงาน

นอกจากนี้ คำสอนใน อัลกุรอาน ได้เน้นถึงการประกอบอาชีพเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี:

"فَإِذَا فُضِّتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ"

แปลว่า "เมื่อการละหมาดสิ้นสุดลงแล้ว พวกเจ้าจงแผ่กระจายไปในแผ่นดิน และแสวงหาปัจจัยยังชีพจากพระผู้เป็นเจ้า" (อัลกุรอาน, 62:10) ซึ่งสนับสนุนให้บุคคลแสวงหาทักษะและความรู้เพื่อประกอบอาชีพและพัฒนาตนเอง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งพัฒนากลยุทธ์หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะที่ตรงตามความต้องการของตลาด รวมถึงเสริมสร้างศักยภาพในการประกอบการและพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นให้ยั่งยืน (Ramsden, 2020; Awan & Javed, 2018; Korkmaz & Yalcin, 2019)

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนากลยุทธ์หลักสูตรอาชีวศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพและเพิ่มศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการ
2. เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนากลยุทธ์หลักสูตรอาชีวศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี เพื่อยกระดับทักษะวิชาชีพและเสริมสร้างศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้จะใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การเลือกผู้ให้ข้อมูลเป็นขั้นตอนสำคัญเพื่อทำความเข้าใจปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตร โดยควรครอบคลุมกลุ่มต่าง ๆ ที่มีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่: 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครู 3) นักเรียน 4) ผู้ประกอบการ 5) ผู้ปกครอง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่: 1) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews): ใช้เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้บริหาร ครู และผู้ประกอบการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและความท้าทายที่พบ 2) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้กับนักเรียนและครูเพื่อหาหรือเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตร รวมถึงทักษะและความรู้ที่ตลาดแรงงานต้องการ (Norris et al., 2015)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยใช้ SWOT Analysis และ TOWS Matrix เพื่อตรวจสอบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่พบในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ผลการวิจัย (Research Results)

การศึกษาพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานีมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพและเพิ่มศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการ โดยการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แสดงให้เห็นถึงปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรในบริบทนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา "ปัจจัยหลักคือความสามารถในการปรับตัวของหลักสูตรให้ทันกับความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้ การมีเครือข่ายที่ดีกับภาคธุรกิจและชุมชนก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะเราต้องทำให้หลักสูตรของเราสอดคล้องกับสิ่งที่ตลาดต้องการ และต้องเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการเป็นผู้ประกอบการ"

ครู "การฝึกอบรมที่มีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีและวิธีการสอนที่ทันสมัยได้ สิ่งนี้ไม่เพียงแต่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ยังช่วยให้เราสามารถนำเสนอเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของนักเรียนและตลาดแรงงาน"

นักเรียน "ผมคิดว่าหลักสูตรมีการพัฒนาตามความต้องการของตลาดในบางด้าน แต่บางครั้งเนื้อหาที่ยังไม่ทันสมัยมากพอ โดยเฉพาะในด้านการประกอบการและการใช้เทคโนโลยี ถ้ามีการปรับปรุงเพิ่มเติมจะช่วยเพิ่มโอกาสในการหางานให้กับเราได้มากขึ้น"

ผู้ประกอบการ "หลักสูตรควรเน้นการสร้างทักษะการประกอบการและการผลิตอาหารฮาลาลให้มากขึ้น เพราะตลาดต้องการคนที่มีทักษะเหล่านี้ การฝึกอบรมที่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการจะช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมมากขึ้นเมื่อเข้าสู่ตลาด"

ผู้ปกครอง "การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเราต้องการให้หลักสูตรสะท้อนถึงความต้องการของตลาดในพื้นที่ การประชุมระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา จะช่วยให้ทุกฝ่ายเข้าใจถึงความต้องการและสามารถร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้"

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยใช้ SWOT Analysis และการระดมสมองเพื่อสร้าง TOWS Matrix ซึ่งสรุปปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี มุ่งยกระดับสมรรถนะวิชาชีพและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนในการเป็นผู้ประกอบการ การวิเคราะห์ SWOT ช่วยให้เห็นภาพรวมของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ต้องปรับปรุงเพื่อตอบสนองตลาดแรงงาน ข้อมูลที่ได้ถูกนำไปจัดทำเป็น TOWS Matrix โดยผสมผสานปัจจัยภายในและภายนอกเพื่อนำเสนอกลยุทธ์พัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ผลการวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix ที่แสดงในตารางที่ 1 - 2

ตารางที่ 1 แสดงการเตรียม Position Matrix จุดแข็งและจุดอ่อน

ปัจจัยภายในที่สำคัญ	น้ำหนัก	ประเมิน	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
S1 ครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนที่เข้มแข็งสามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและช่วยพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้อย่างดี	0.30	4	1.2
S2 ความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยตามความต้องการของตลาดแรงงานและผู้เรียน	0.20	4	0.80
รวม			2.0
W1 ครูบางคนอาจขาดการฝึกอบรมในด้านการใช้เทคโนโลยีและวิธีการสอนที่ทันสมัย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอน	0.30	1	0.3
W2 การไม่สามารถสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคธุรกิจ อาจทำให้การพัฒนาหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการจริง	0.20	2	0.4
รวม			0.70

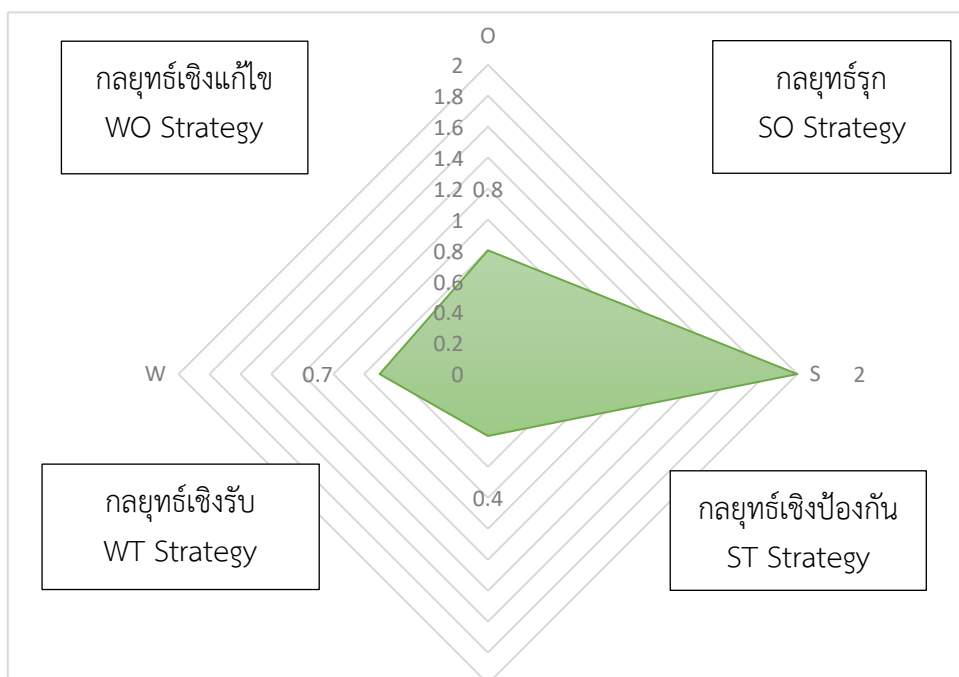
หมายเหตุ : การประเมินตัวเลข 1 = จุดอ่อนหลัก, 2 = จุดอ่อนรอง, 3 = จุดแข็งรอง, 4 = จุดแข็งหลัก

ตารางที่ 2 แสดงการเตรียม Position Matrix จุดแข็งและจุดอ่อน

ปัจจัยภายนอกที่สำคัญ	น้ำหนัก	ประเมิน	ถ่วงน้ำหนัก
O1 ตลาดแรงงานที่มีความต้องการสูงในด้านการผลิตอาหารฮาลาลและทักษะการประกอบการช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับงานง่ายขึ้น	0.40	4	1.60
O2 นโยบายที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาและการสร้างผู้ประกอบการในท้องถิ่นสามารถเป็นแรงผลักดันสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร	0.30	4	1.20
รวม			2.80

ปัจจัยภายนอกที่สำคัญ	น้ำหนัก	ประเมิน	ถ่วงน้ำหนัก
T1 ตลาดแรงงานที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอาจทำให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ทันเวลา	0.20	1	0.20
T2 โครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เพียงพอในพื้นที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาและทรัพยากรที่จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร	0.10	2	0.20
รวม			0.40

หมายเหตุ : การประเมินตัวเลข 1 = จุดอ่อนหลัก, 2 = จุดอ่อนรอง, 3 = จุดแข็งรอง, 4 = จุดแข็งหลัก
การวิเคราะห์ SWOT ในตารางที่ 1 - 2 พบว่าปัจจัยภายในมีจุดแข็ง 2 ข้อและจุดอ่อน 2 ข้อ โดยการคำนวณใน Position Matrix กำหนดค่าน้ำหนักรวมของจุดแข็งที่ 2.00 และจุดอ่อนที่ 0.70 สำหรับปัจจัยภายนอก พบว่าโอกาสมีค่า 2.80 และอุปสรรคมีค่า 0.40 ผลการวิเคราะห์นี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในการใช้จุดแข็งและโอกาสเป็นหลักในการพัฒนากลยุทธ์หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ และในขณะเดียวกันควรลดจุดอ่อนและจัดการอุปสรรคเพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานในพื้นที่ปัตตานีที่มีลักษณะเฉพาะภาพที่ 1 แสดงการจัดทำ Position Matrix โอกาสและอุปสรรค

จากภาพที่ 1 ผลการคำนวณ Position Matrix แสดงว่าทิศทางการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาในปัตตานีควรมุ่งเน้นไปที่กลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive Strategy) เพื่อยกระดับสมรรถนะวิชาชีพและสร้างศักยภาพผู้ประกอบการ กลยุทธ์เชิงรุกนี้เน้นการใช้จุดแข็งและโอกาสที่มีในการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะเฉพาะทางเพื่อช่วยให้ผู้เรียนปรับตัว

ในเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Sánchez & Otero, 2020) นอกจากนี้ ผลการคำนวณแสดงถึงความสำคัญของกลยุทธ์เชิงแก้ไข (Defensive Strategy) และเชิงป้องกัน (Preventive Strategy) ซึ่งเน้นการปรับปรุงจุดอ่อนและจัดการอุปสรรคเพื่อเสริมความยั่งยืนให้กับหลักสูตรในระยะยาว แม้ว่ากลยุทธ์เชิงรับ (Conservative Strategy) จะมีความสำคัญน้อยที่สุด แต่ยังคงช่วยรักษาสถานะปัจจุบันและป้องกันความเสี่ยงในอนาคต การวิเคราะห์นี้เน้นให้กลยุทธ์หลักสูตรมุ่งพัฒนาทักษะและความพร้อมของผู้เรียนต่อการเปลี่ยนแปลงในตลาดแรงงาน และตอบโจทย์ความท้าทายในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

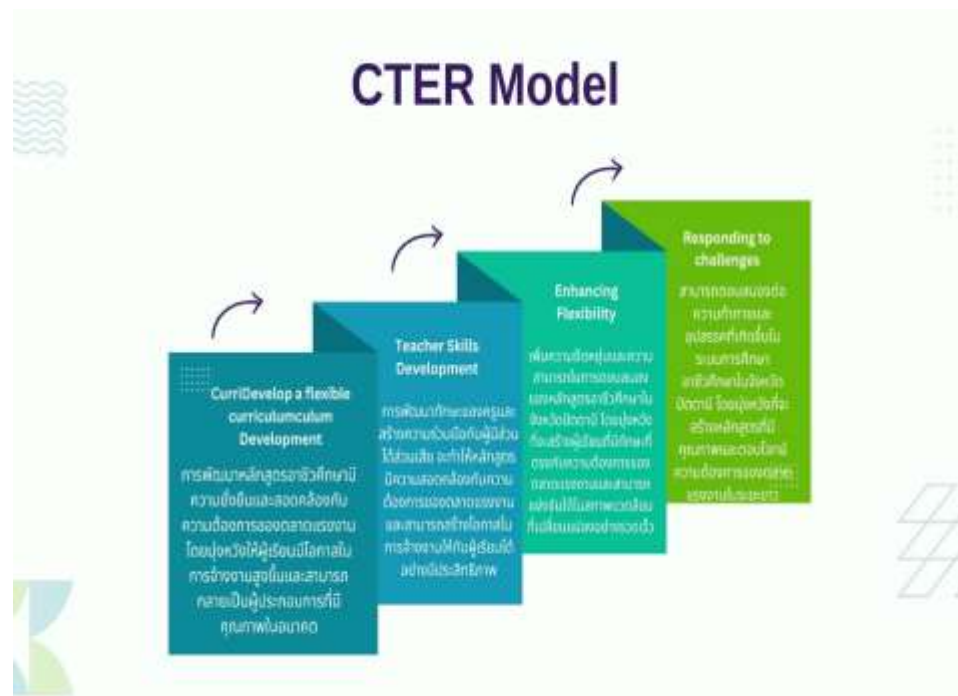
ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	(Strengths = S) S1 และ S2	(Weaknesses= W) W1 และ W2
(Opportunities = O) O1 และ O2	SO (เชิงรุก) การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษามีความยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีโอกาสในการจ้างงานสูงขึ้น และสามารถกลายเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพในอนาคต	WO (เชิงแก้ไข) การพัฒนาทักษะของครูและสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะทำให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถสร้างโอกาสในการจ้างงานให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
(Threats = T) T1 และ T2	ST (เชิงป้องกัน) เพิ่มความยืดหยุ่นและความสามารถในการตอบสนองของหลักสูตรอาชีวศึกษาในจังหวัดปัตตานี โดยมุ่งหวังที่จะสร้างผู้เรียนที่มีทักษะที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถแข่งขันได้ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว	WT (เชิงรับ) สามารถตอบสนองต่อความท้าทายและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระบบการศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปัตตานี โดยมุ่งหวังที่จะสร้างหลักสูตรที่มีคุณภาพและตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงานในระยะยาว

ตอนที่ 2 การศึกษารูปแบบการการพัฒนากลยุทธ์หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี เพื่อยกระดับสมรรถนะวิชาชีพและสร้างศักยภาพสู่การเป็นผู้ประกอบการผล พบว่า จากการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกด้วย TOWS Matrix ได้ข้อมูลสำคัญสำหรับสร้างกลยุทธ์พัฒนาหลักสูตรเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับสมรรถนะวิชาชีพและสร้างศักยภาพสู่การเป็นผู้ประกอบการ กลยุทธ์ SO (เชื่อมโยงจุดแข็งกับโอกาส) ถูกนำมาใช้เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะเฉพาะทางที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ท้องถิ่นและภูมิภาคอย่างสูงสุด (Sánchez & Otero, 2020) ในขณะเดียวกัน การวิเคราะห์จุดอ่อน

ร่วมกับโอกาส (WO Strategy) ซึ่งให้เห็นแนวทางแก้ไขปัญหภายใน โดยเน้นการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดมากขึ้น (Choo & Wong, 2020) ขณะที่กลยุทธ์ ST (จุดแข็งกับอุปสรรค) ใช้จุดแข็งในการจัดการอุปสรรค เช่น ขาดแคลนบุคลากรเฉพาะทางและการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ (Korkmaz & Yalcin, 2019) ส่วนกลยุทธ์ WT (จุดอ่อนกับอุปสรรค) เน้นลดผลกระทบจากปัจจัยลบและปรับปรุงระบบการศึกษาอาชีวศึกษาให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (Awan & Javed, 2018)

ภาพที่ 2 รูปแบบพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี เพื่อยกระดับสมรรถนะวิชาชีพและสร้างศักยภาพสู่การเป็นผู้ประกอบการ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี เพื่อยกระดับสมรรถนะวิชาชีพและเสริมสร้างศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการ ในการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี ปัจจัยภายในสามารถแบ่งออกเป็นจุดแข็งและจุดอ่อน ดังนี้: จุดแข็ง (Strengths) 1) ครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนที่เข้มแข็ง ครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการสอนมีบทบาทสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้อย่างเต็มที่ งานวิจัยของ Hanushek (2011) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าครูที่มีความสามารถจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้และพัฒนาทักษะวิชาชีพได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด *Constructivism* ที่เน้นการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและ

สามารถเป็นผู้ประกอบการได้ในอนาคต อ้างอิงจากอัลกุรอาน: " **أَدْخِ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ** " "จงเรียกร้อง (เชิญชวน) สู่แนวทางแห่งพระเจ้าของเจ้า ด้วยสติปัญญา และด้วยการตักเตือนที่ดี และจงโต้เถียงกับพวกเขาด้วยวิธีการที่ดีกว่า" (อัลกุรอาน, 16:125)

ความสามารถในการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานถือเป็นจุดแข็งที่สำคัญหลักสูตรที่ได้รับการปรับปรุงตามความต้องการของตลาดแรงงาน จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะที่เหมาะสมกับความต้องการในอนาคต งานวิจัยของ Billett (2011) ระบุว่า การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome-Based Education - OBE) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะที่นำไปใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพ และเป็นผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จุดอ่อน (Weaknesses) 1) การขาดการฝึกอบรมสำหรับครูในด้านเทคโนโลยีและวิธีการสอนที่ทันสมัย ครูบางส่วนอาจยังขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีและวิธีการสอนที่ทันสมัยส่งผลให้ไม่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับโลกยุคดิจิทัลได้ งานวิจัยของ McKnight et al. (2016) ชี้ให้เห็นว่าครูที่ไม่มีทักษะด้านเทคโนโลยีอาจไม่สามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมได้ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียน อ้างอิงจากอัลกุรอาน: " **إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ** " "และพระองค์จะไม่เปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ของหมู่ชนใด จนกว่าพวกเขาจะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่อยู่ในตัวของพวกเขาเอง" (อัลกุรอาน, 13:11)

การไม่สามารถสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่สามารถสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และภาคธุรกิจ เป็นอีกหนึ่งอุปสรรคสำคัญที่ทำให้หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและชุมชน การทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะช่วยให้หลักสูตรตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของชุมชนและองค์กรภายนอก แนวคิดของ *Community-Based Learning* (Wenger, 1998) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ในสถานศึกษาและความต้องการของตลาดจริง อ้างอิงจากอัลกุรอาน: " **وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ** " "และจงช่วยเหลือกันในเรื่องที่ดีและความยำเกรง" (อัลกุรอาน, 5:2)

จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในของการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาในจังหวัดปัตตานี พบว่าครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการสอน รวมถึงความสามารถในการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย เป็นจุดแข็งสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร อย่างไรก็ตาม จุดอ่อนที่เกี่ยวข้องกับการขาดการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสำหรับครู และการไม่สามารถสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอุปสรรคที่ต้องได้รับการแก้ไข การฝึกอบรมครูในด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและภาคธุรกิจเป็นปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดในส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานี เพื่อยกระดับสมรรถนะวิชาชีพและเสริมสร้างศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานีมีปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อความสำคัญ ทั้งในด้านโอกาสและอุปสรรค ซึ่งสามารถแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นสองกลุ่มหลัก ดังนี้:

โอกาส (Opportunities) ประกอบด้วย 1) ตลาดแรงงานที่มีความต้องการสูงในด้านการผลิตอาหารฮาลาลและทักษะการประกอบการ ในปัจจุบัน ความต้องการในตลาดแรงงานด้านการผลิตอาหารฮาลาลกำลังเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิมหลักสูตรอาชีวศึกษาที่เน้นทักษะการผลิตอาหารฮาลาลและการประกอบการสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสในการหางานได้ง่ายขึ้นเนื่องจากเป็นตลาดที่มีความต้องการสูง งานวิจัยของ Sulaiman และบุคคลอื่นๆ (2020) ระบุว่าอุตสาหกรรมฮาลาลมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องทั่วโลก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างโอกาสในการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารที่ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานฮาลาล อ้างอิงจากอัลกุรอาน: " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنِ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ كُنتُمْ لَعِندَهُ تَعْبُدُونَ " “โอ้ บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงบริโภคสิ่งที่ดีงามจากสิ่งที่เราได้ประทานเป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเจ้า และจงขอบคุณต่ออัลลอฮ์ หากพวกเจ้าบูชาพระองค์เท่านั้น” (อัลกุรอาน, 2:172)

2) นโยบายที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาและการสร้างผู้ประกอบการในท้องถิ่น นโยบายของรัฐที่มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาและส่งเสริมการประกอบการในพื้นที่ท้องถิ่นเป็นปัจจัยที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นโยบายดังกล่าวไม่เพียงช่วยให้สถาบันอาชีวศึกษาสามารถปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบโจทย์ทักษะทางวิชาชีพและการเป็นผู้ประกอบการแต่ยังสนับสนุนการเตรียมผู้เรียนเข้าสู่ตลาดแรงงานที่มีการแข่งขันสูง งานวิจัยของ OECD (2019) ชี้ให้เห็นว่านโยบายที่สนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการในท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถของผู้เรียนในด้านการประกอบการ และส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ในส่วนของอุปสรรค (Threats) ประกอบด้วย 1) ตลาดแรงงานที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในยุคปัจจุบัน ตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะทักษะทางวิชาชีพที่ต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและแนวโน้มทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป งานวิจัยของ Schwab (2016) ในรายงานของ *World Economic Forum* ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ส่งผลให้ทักษะที่เคยสำคัญในตลาดแรงงานไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้อีกต่อไป หลักสูตรอาชีวศึกษาจึงต้องได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอยู่เสมอ หากไม่สามารถปรับตัวได้ทันเวลา อาจทำให้ผู้เรียนมีทักษะที่ไม่เพียงพอต่อการหางานในอนาคต อ้างอิงจากอัลกุรอาน: " إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يُتْقِنَهُ " “แท้จริงอัลลอฮ์ทรงรักเมื่อพวกเขาประกอบกิจการใด ๆ ที่พวกเขาทำให้มันดีที่สุดใน” (อัลกุรอาน, 2:195)

2) โครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เพียงพอในพื้นที่ จังหวัดปัตตานียังคงประสบปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน การขาดแคลนทรัพยากรด้านการศึกษา เช่น เทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งผลให้สถาบันอาชีวศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพได้ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีที่จำเป็นในพื้นที่ชนบทมักเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน งานวิจัยของ UNESCO (2017) ระบุว่า การเข้าถึงโครงสร้าง

พื้นฐานด้านการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียน และเป็นปัจจัยที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน อ้างอิงจากอัลกุรอาน: "وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ" "และในชั้นฟ้า มีปัจจัยยังชีพของพวกเจ้า และสิ่งที่พวกเจ้าถูกสัญญาไว้"(อัลกุรอาน, 51:22)

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกในการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานีชี้ให้เห็นถึงโอกาสสำคัญที่เกิดจากความต้องการแรงงานด้านการผลิตอาหารฮาลาล และนโยบายที่สนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม อุปสรรคที่สำคัญ เช่น ตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการขาดโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอ ยังคงเป็นความท้าทายที่ต้องได้รับการแก้ไข เพื่อให้หลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะวิชาชีพและความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2. ในการพัฒนากลยุทธ์หลักสูตรอาชีวศึกษาในจังหวัดปัตตานีเพื่อยกระดับทักษะวิชาชีพและเสริมสร้างศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการ มีแนวทางที่สอดคล้องกับทฤษฎีและการวิจัยต่างประเทศหลายประการ รวมทั้งการเชื่อมโยงกับหลักการทางศาสนาอิสลามจากอัลกุรอาน ซึ่งมีผลในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้กับผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 1: การพัฒนาหลักสูตรที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หลักสูตรอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้นจำเป็นต้องสะท้อนถึงความยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสในการจ้างงานสูงขึ้น รวมถึงเสริมสร้างความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพในอนาคต โดยมุ่งเน้นการใช้ Outcome-Based Education (OBE) ซึ่งมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นหลัก การปรับหลักสูตรตามกรอบทฤษฎี OBE จะทำให้หลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดและสร้างทักษะวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Spady (1994) ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการปฏิบัติจริงและสามารถใช้ความรู้ได้ในสภาพแวดล้อมการทำงานจริง นอกจากนี้ แนวคิดดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวทางจากอัลกุรอานที่กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ:

39: **سورة النجم: 39** "وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى (القرآن، سورة النجم، 53:39) "และสำหรับมนุษย์นั้นไม่มีอะไรนอกจากสิ่งที่เขาได้พยายามไว้" (อัลกุรอาน, ซูเราะฮ์ อัลนัจม, 53:39)

ความหมายคือการพยายามและการทำงานเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาตนเอง ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะวิชาชีพและความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 2: การพัฒนาทักษะของครูและการสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ และการพัฒนาความสามารถของครูเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การวิจัยของ OECD (2020) พบว่า ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น องค์กรภาครัฐและเอกชน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในอนาคต ความร่วมมือดังกล่าวจะช่วยให้หลักสูตรอาชีวศึกษามีความสามารถในการตอบสนองความต้องการของตลาดได้อย่างตรงจุด อีกทั้งยังส่งเสริมให้ครูมีโอกาสใน

การพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เพื่อปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและเศรษฐกิจ การพัฒนาทักษะของครูยังสามารถเชื่อมโยงกับคำสอนในอิสลามที่เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต:

(114) رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا (القرآن، سورة طه: 114) “ข้าแต่พระเจ้าของข้าพระองค์ ขอทรงเพิ่มพูนความรู้แก่ข้าพระองค์” (อัลกรุอาน, ซูเราะฮฺ ฏอฮา, 20:114)

กลยุทธ์ที่ 3: เพิ่มความยืดหยุ่นและความสามารถในการตอบสนองของหลักสูตร ความยืดหยุ่นของหลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นจะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้ทันที การวิจัยของ Schwab (2016) ในกรอบความคิด "Fourth Industrial Revolution" เน้นถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยนทักษะในการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดหลักการของอิสลามยังเน้นถึงความสำคัญของการปรับตัวและความยืดหยุ่นในชีวิตเพื่อการประสบความสำเร็จ:

(11) إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ (القرآن، سورة الرعد: 11) “แท้จริง อัลลอฮฺจะไม่เปลี่ยนแปลงสภาพของชนกลุ่มหนึ่งจนกว่าพวกเขาจะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่อยู่ในตัวของพวกเขาเอง” (อัลกรุอาน, ซูเราะฮฺ อีรเราะด, 13:11)

กลยุทธ์ที่ 4: การตอบสนองต่อความท้าทายและอุปสรรค การสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความท้าทายในระบบการศึกษาอาชีวศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะในพื้นที่เช่นจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมเฉพาะ การวิจัยโดย World Bank (2020) เน้นว่าการออกแบบหลักสูตรที่สามารถปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมและความต้องการเฉพาะของชุมชนจะช่วยสร้างผลลัพธ์ที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากขึ้นกลยุทธ์ดังกล่าวยังสามารถเชื่อมโยงกับคำสอนในอิสลามที่เน้นการเผชิญกับความท้าทายด้วยความอดทนและการพัฒนา:

(6) إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (القرآن، سورة الشرح: 6) “แท้จริงหลังจากความยากลำบากนั้นย่อมมีความง่ายดาย” (อัลกรุอาน, ซูเราะฮฺ อีซซุรหฺ, 94:6)

การประยุกต์ใช้กลยุทธ์ทั้งสี่นี้ในการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาในจังหวัดปัตตานีจะไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน แต่ยังสามารถเสริมสร้างศักยภาพให้กับผู้เรียนในการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรมและความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Engagement) ควรมีการเชิญชวนผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ประกอบการ และชุมชน มามีส่วนร่วมในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ และสร้างโอกาสการทำงานที่สอดคล้องกับความเป็นจริง

2) การพัฒนาศักยภาพครูควรมีการอบรมและพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับแนวทางการเรียนการสอนแบบ Outcome-Based Education (OBE) เพื่อให้สามารถถ่ายทอดเนื้อหาและทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในสาขาวิชาชีพและการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การสร้างความยืดหยุ่นในหลักสูตรเนื่องจากตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ควรพัฒนาหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวตามความต้องการของตลาดและสถานะเศรษฐกิจในพื้นที่ได้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการล่าสุด

4) การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรควรมีการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการในระดับอาชีวศึกษา เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะทางด้านวิชาชีพของผู้เรียน และเพิ่มโอกาสในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะการประกอบธุรกิจ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงผลลัพธ์ในจังหวัดปัตตานีกับจังหวัดหรือภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดอ่อน รวมถึงแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practices) ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทของจังหวัดปัตตานีได้

2) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับทักษะและความสามารถที่ตลาดแรงงานและภาคธุรกิจในอนาคตต้องการ เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับแนวโน้มของอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง (References)

- พุกษ์ เสาวคนธ์. (2563). การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ. วารสารการศึกษาไทย, 14(2), 88-104.
- Awan, A. G., & Javed, B. (2018). Impact of outcome-based education on students' learning: A study on higher education. *Journal of Educational Research and Reviews*, 6(1), 12-23.
- Awan, A. G., & Javed, B. (2018). The impact of outcome-based education on vocational curriculum development: A case study of developing economies. *Journal of Education and Practice*, 9(7), 45-57.
- Awan, U., & Javed, B. (2018). The role of knowledge management in achieving effective organizational performance: A case study of private and public sector organizations. *International Journal of Management*, 37(1), 52-62.
- Beauchamp, G. A. (1981). *Curriculum theory: Meaning, development, and use*. Wilbur Press.
- Billett, S. (2011). *Vocational education: Purposes, traditions, and prospects*. Springer.

- Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for quality learning at university: What the student does*. 4th ed.. McGraw-Hill Education.
- Choo, S. L., & Wong, C. H. (2020). Vocational education: Aligning curriculum with labor market needs in emerging economies. *International Journal of Educational Development*, 71, 102142.
- Choo, S. Y., & Wong, K. L. (2020). The gap between vocational education curriculum and industry needs: Case of Southeast Asia. *Journal of Vocational Education and Training*, 72(4), 523-540.
- Gupta, V., Chauhan, S., Paul, J., & Jaiswal, M. P. (2020). Entrepreneurial intentions and start-ups: Are women paving the way for a more balanced approach? A study of India and China. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 26(4), 835-857.
- Hanushek, E. A. (2011). The economic value of higher teacher quality. *Economics of Education Review*, 30(3), 466-479.
- Harden, R. M., & Sowden, S. (2016). *Outcome-based education: The future of education in medicine and beyond*. Routledge.
- Korkmaz, H., & Yalcin, F. (2019). Alignment of vocational education and training with industry requirements: The case of Southeast Asia. *Educational Research and Reviews*, 14(5), 189-198.
- Korkmaz, M., & Yalcin, H. (2019). SWOT analysis in vocational education: A new approach to curriculum development. *Journal of Technical Education*, 22(3), 89-103.
- McKnight, K., O'Malley, K., Ruzic, R., Horsley, M. K., Franey, J. J., & Bassett, K. (2016). Teaching in a digital age: How educators use technology to improve student learning. *Journal of Research on Technology in Education*, 48(3), 194-211.
- Norris, N., Davis, P., Yee, W. C., & Harris, R. (2015). What is successful teaching? *British Educational Research Journal*, 41(2), 301-318.
- Ramsden, P. (2020). *Learning to teach in higher education* 3rd ed.. Routledge.
- Sánchez, J. A., & Otero, C. P. (2020). Competency-based curriculum in vocational education: Enhancing employability. *Journal of Employment and Skills Development*, 48(3), 110-122.
- Sánchez, J. M., & Otero, M. (2020). Regional labor market demand and its influence on vocational education curriculum design. *Education Economics Review*, 45, 154-165.

-
- Sánchez, M. T., & Otero, M. M. (2020). Strategic approaches to integrating local context into vocational education programs. *International Journal of Educational Research*, 99, 101503.
- Spady, W. G. (1994). *Outcome-based education: Critical issues and answers*. American Association of School Administrators.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. Harcourt Brace.
- Tyler, R. W. (1949). *Basic principles of curriculum and instruction*. University of Chicago Press.
- Yang, J., & Ma, J. (2015). Enhancing vocational education: Linking entrepreneurship skills to market needs. *Asian Journal of Education and Training*, 1(2), 59-67.